

Obsah

Slovo úvodem	11
Literatura	11
Předmluva	13
1. Klasifikace funkčních poruch trávicího traktu (M. Široký)	15
1.1 Co to jsou funkční poruchy trávicího traktu	15
1.2 Klasifikace funkčních gastrointestinálních poruch	15
1.3 Diagnostická kritéria funkčních gastrointestinálních poruch (ROME II)	17
1.4 Mařatkova klasifikace funkčních poruch trávicího ústrojí	23
1.5 Závěr	24
Literatura	24
2. Kritické poznámky k definicím a klasifikacím neorganických trávicích poruch (Z. Mařatka)	25
2.1 Úvod	25
2.2 Význam pojmu funkční poruchy	25
2.3 Obsah pojmu funkční trávicí poruchy	26
2.4 Neorganické poruchy v gastroenterologii	26
2.4.1 Poruchy psychofunkční	26
2.4.2 Poruchy neuropatické	27
2.4.3 Poruchy trávicí v užším smyslu („organové neurózy“)	28
2.5 Další poznámky	32
2.6 Závěr	32
Literatura	33
3. Epidemiologie (K. Lukáš)	35
3.1 Úvod	35
3.2 Epidemiologie horní funkční dyspepsie	35
3.3 Epidemiologie dráždivého tračnicku	36
3.4 Závěr	37
Literatura	38
4. Patofyziologie (A. Hep, K. Lukáš)	40
4.1 Úvod	40
Literatura	40
4.2 Patofyziologie funkčních poruch horní části trávicího traktu (A. Hep)	40
4.2.1 Regulace motility	41
4.2.2 Elektrická aktivita žaludku	46
4.2.3 Význam jednotlivých funkcí žaludku	48

4.2.4	Závěr	50
	Literatura	50
4.3	Patofyziologie dráždivého tračníku (<i>K. Lukáš</i>)	52
4.3.1	Abnormální motilita	52
4.3.2	Abnormální viscerální percepcie	53
4.3.3	Psychosociální vlivy	53
4.3.4	Luminální faktory	53
4.3.5	Nerovnováha neurotransmiterů	54
4.3.6	Infekce a zánět	54
4.3.7	Závěr	54
	Literatura	55
5.	Klinický obraz funkčních poruch trávicího traktu (<i>V. Jirásek</i>)	56
5.1	Dyspepsie	56
5.2	Celkové příznaky	57
5.3	Somatický nálezn	58
5.4	Hlavní rysy klinického obrazu jednotlivých funkčních poruch	59
5.4.1	Funkční poruchy jífnu	59
5.4.2	Funkční gastropatie	59
5.4.3	Funkční kolopatie	60
5.5	Neurodigestivní astenie	62
5.6	Funkční poruchy anorektální oblasti	63
5.7	Funkční biliární poruchy	64
5.8	Závěr	64
	Literatura	65
6.	Praktická diagnostika funkčních poruch trávicího traktu (<i>K. Lukáš</i>)	66
6.1	Úvod	66
6.2	Diagnostická strategie	66
6.2.1	Stanovení diagnózy	66
6.2.2	Kritéria vylučující	67
6.3	Funkční poruchy horní části trávicího traktu	67
6.3.1	Anamnéza	67
6.3.2	Laboratorní vyšetření	68
6.3.3	Endoskopie	69
6.3.4	Ultrasonografie	69
6.3.5	Terapeutický test	70
6.3.6	Klíč ke správné diagnóze	70
6.3.7	Základní diferenciální diagnóza	70
6.3.8	Infekce <i>Helicobacter pylori</i>	71
6.4	Funkční poruchy dolní části trávicího traktu	71
6.4.1	Anamnéza a definice	71
6.4.2	Symptomatologie	71
6.4.3	Výskyt	72
6.4.4	Diagnóza	72

6.5	Souhrn	76
	Literatura	76
7.	Vyšetřovací metody (A. Hep, J. Prášek)	80
7.1	Verbální kontakt	80
7.2	Dotazníky	80
7.3	Klinické vyšetření	81
7.4	Sonografické vyšetření	81
7.5	Vyšetření stolice na parazity	81
7.6	Radiodiagnostická vyšetření	82
	7.6.1 Postupy s využitím baryové suspence	82
	7.6.2 Radiokontrastní granule	83
	7.6.3 Počítačová tomografie	83
7.7	Biochemické postupy	83
	7.7.1 Hodnocení acidity	83
	7.7.2 Analýza složení žaludečního obsahu	84
	7.7.3 Stanovení hladin hormonů	84
7.8	Endoskopická vyšetření	84
7.9	Radionuklidové metody	85
	7.9.1 Polykací akt	85
	7.9.2 Hodnocení regurgitace do jícnu	85
	7.9.3 Hodnocení evakuace žaludku	85
	7.9.4 Dysfunkce žlučových cest	85
	7.9.5 Diagnostika duodenogastrického refluxu	85
	7.9.6 Transit time (čas průchodu) střevem	85
	7.9.7 Hodnocení střevní propustnosti	86
7.10	Vyšetření pH-metrií	86
7.11	Plazmatická koncentrace farmaka	86
7.12	Magnetická rezonance	86
7.13	Pozitronová emisní tomografie	87
7.14	Dechové testy	87
7.15	Motilitometrie – (manometrie)	87
7.16	Elektrogastrografie (EGG)	88
7.17	Spektrofotometrická registrace žluči	88
7.18	Terapeutické testy	89
7.19	Ostatní (méně rozšířené) diagnostické postupy a metody	89
7.20	Speciální diagnostické metodiky	89
7.21	Závěr	90
	Literatura	90
8.	Diagnostická úskalí dráždivého tračníku (M. Kment)	92
8.1	Úvod	92
8.2	Kritéria	92
8.3	Rozlišení organického a funkčního onemocnění	93

8.3.1	Věk	93
8.3.2	Pohlavní diference	93
8.3.3	Váha	93
8.3.4	Typ stolice	94
8.3.5	Náhle vzniklý průjem	94
8.4	Diferenciální diagnostika	95
8.5	Závěr	100
	Literatura	100
9.	Terapie funkčních poruch trávicí trubice (V. Jirásek)	101
9.1	Úvod	101
9.2	Obecně platné principy léčby	101
9.2.1	Úprava životosprávy	101
9.2.2	Psychoterapie	102
9.2.3	Psychofarmaka	104
9.2.4	Stravovací režim a obecné dietetické principy	106
9.2.5	Obecné principy farmakoterapie	107
9.2.6	Ostatní terapie (lázeňská léčba, hypnoterapie aj.)	108
9.3	Léčebné postupy podle jednotlivých typů funkční poruchy	109
9.3.1	Funkční poruchy jícnu	109
9.3.2	Funkční gastropatie	110
9.3.3	Funkční kolopatie	113
9.3.4	Funkční poruchy žlučových cest	118
	Literatura	119
10.	Potrava a funkční poruchy (P. Kohout)	122
10.1	Úvod	122
10.2	Vztah potravy k funkčním trávicím poruchám	122
10.3	Potrava a funkční poruchy	123
10.3.1	Funkční poruchy ústní	123
10.3.2	Funkční poruchy ezofagokardiální	123
10.3.3	Funkční poruchy žaludku	123
10.3.4	Funkční poruchy střevní	124
10.4	Diferenciální diagnostika funkčních gastrointestinálních poruch a organických chorob podmíněných intolerancí potravin	125
10.4.1	Potravinová intolerance v užším smyslu slova	126
10.4.2	Potravinová alergie	127
10.4.3	Celiakie	127
10.4.4	Potravinová averze	128
10.4.5	Obtíže způsobené přirozeným efektem potravy	128
10.5	Dietní opatření u funkčních poruch trávicího traktu	129
10.6	Souhrn	129
	Literatura	130

11. Funkční poruchy a <i>Helicobacter pylori</i> (J. Zelenková)	132
11.1 Úvod	132
11.2 Patogeneze	132
11.3 Průkaz	133
11.4 Vztah <i>Helicobacter pylori</i> a funkční dyspepsie	133
11.5 Prevalence <i>Helicobacter pylori</i>	133
11.6 Léčba	135
11.7 Závěr	137
Literatura	138
12. Funkční poruchy žlučových cest (Z. Mareček)	141
12.1 Úvod	141
12.2 Symptomatologie	141
12.2.1 Funkce normálního žlučníku a Oddiho sfinkteru	141
12.2.2 Klasifikace biliární dysfunkce	142
Literatura	146
13. Funkční poruchy trávicího traktu v dětském věku (P. Frühauf)	147
13.1 Úvod	147
13.2 Biopsychosociální model	147
13.3 Klasifikace	147
13.3.1 Zvracení	148
13.3.2 Bolesti břicha	150
13.3.3 Funkční průjem (průjem batolat, dráždivý tračník v dětském věku)	153
13.3.4 Poruchy defekace	154
13.3.5 Kojenecké koliky	155
13.3.6 Alergie na bílkovinu kravského mléka	156
13.4 Problematika infekce <i>Helicobacter pylori</i>	160
13.5 Souhrn	161
Literatura	162
14. Funkční poruchy a alergie (K. Ettlerová, P. Kohout)	164
14.1 Klasifikace potravinových reakcí	164
14.2 Potravinové alergie	164
14.2.1 Potravinové alergie zprostředkované protilátkami třídy IgE	164
14.2.2 Potravinové alergie nezávislé na IgE protilátkách	166
14.3 Potravinové intolerance	167
14.4 Možnosti diagnostiky potravinové alergie	167
14.5 Léčba potravinové alergie	170
14.6 Potravinová alergie a syndrom dráždivého tračníku	170
14.7 Souhrn	172
Literatura	172

15. Pohled psychiatra na funkční poruchy trávicího traktu (R. Honzák)	174
15.1 Úvod	174
15.2 Rozdělení	174
15.3 Klasifikace	179
15.3.1 Panická porucha s agorafobií i bez ní	180
15.3.2 Somatizační poruchy	181
15.3.3 Hypochondrická porucha	184
15.3.4 Somatomorfni vegetativní dysfunkce	184
15.3.5 Deprese	186
15.3.6 Deprese se somatickými příznaky	189
15.3.7 Münchhausenův syndrom	190
15.4 Závěr	192
Literatura	192

Rejstřík	193
---------------------------	------------